

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 82.514 van 29 september 1999

A. 71.022/VI-13.459

In zake : **EGGERMONT** Michel,
Papenhoutlaan 42
1020 Brussel,

tegen :

de Franse Gemeenschapscommissie,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Renaud WITMEUR en
Mr. Marc UYTENDAELE, advocaten,
Kapitein Crespelstraat 2-4, bus 5
1050 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 16 september 1996 ingediende verzoekschrift, waarbij Michel EGGERMONT de nietigverklaring vordert van het besluit van 25 januari 1996 van het College van de Franse Gemeenschapscommissie tot vaststelling van de criteria en de wijze van de tegemoetkoming in de individuele hulp in de vorm van materiële goederen welke noodzakelijk is voor de sociale integratie van gehandicapte personen of hun inschakeling in het arbeidsproces, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 18 juli 1996;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van mevrouw DEBROUX,
auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 25 januari 1999,
waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag
ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan
de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 28 juli 1999,
waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij
wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting
van 22 september 1999;

Gehoord het verslag van de heer LEWALLE,
staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. CADRANEL,
loco Mr. WITMEUR en Mr. UYTENDAELE, advocaat, die voor
de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van
mevrouw DEBROUX, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de
wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari
1973;

Overwegende dat de dag waarop het
verzoekschrift is ingediend de bestreden handeling onder
meer de volgende bepalingen bevatte :

" (...)

Art. 3. Binnen de grenzen van hiertoe voorziene
begrotingskredieten, kan materiële hulp worden
verleend ten gunste van gehandicapte personen,
overeenkomstig de bepalingen van onderhavig besluit
en zijn bijlage.

Het Fonds kan, binnen de niet door de bijlage van onderhavig besluit voorziene gevallen of voorwaarden en overeenkomstig de bepalingen van dit besluit, materiële hulp verlenen tot 20% van de voorziene begrotingskredieten.

Art. 4. De hulpverlening van het Fonds aan ieder gehandicapt persoon in het kader van materiële hulp maakt deel uit van het hele proces voor de sociale integratie en de inschakeling in het arbeidsproces dat krachtens artikel 6, 1°, van het decreet voor hen werd opgesteld.

Het bedrag van de tegemoetkoming wordt bepaald bij elke met reden omklede beslissing van dit proces.

Personen die de leeftijd van 65 jaar reeds bereikt hebben bij het indienen van hun aanvraag voor materiële hulp, kunnen deze slechts genieten als de kosten rechtstreeks voortvloeien uit een handicap die werd vastgesteld voor hun 65e levensjaar.

Art. 5. De kosten waaraan gehandicapte personen blootgesteld staan teneinde sociaal of professioneel geïntegreerd te raken, zijn niet terugbetaalbaar door het Fonds als de tenlasteneming :

1° ofwel, verkregen kan worden krachtens een wetgeving voor de vergoeding of een burgerlijk recht, meer bepaald de bepalingen inzake de burgerlijke verantwoordelijkheid;

2° ofwel, onder de bevoegdheid valt van andere openbare diensten dan het Fonds, krachtens de wettelijke, decretale of ordonnantiële bepalingen;

3° ofwel, het voorwerp uitmaakt van een tegemoetkoming, zelfs gedeeltelijk, toegekend krachtens wettelijke, decretale en ordonnantiële bepalingen.

(...)

Art. 19. Artikelen 17 tot 20 van het ministerieel besluit van 27 december 1967 tot bepaling van de criteria voor de tegemoetkoming in de sociale hulpverlening inzake de sociale reclassering van gehandicapte personen worden opgeheven.

Art. 20. Onderhavig besluit treedt in werking op 1 januari 1996.

Art. 21. Bij wijze van overgang worden de in het artikel 19 bedoelde bepalingen van toepassing op de aanvragen voor materiële hulpmiddelen die vóór 1 januari 1996 werden ingediend.

De materiële hulp die eventueel wordt verleend zal dan slechts ten laste worden genomen door het Fonds als de aankopen, de werken of de diensten vóór 1 januari 1997 werden verricht, behalve als er een bijzondere geldigheidsduur werd voorzien bij de in het artikel 4, lid 2, bedoelde beslissing.

(...)

BIJLAGE

(...)

5.1.1 Voorwaarden.

a) De aanvrager moet het bewijs leveren van de volledige of gedeeltelijke weigering door het RIZIV of door zijn mutualiteiten.

b) De weigering van de tegemoetkoming van het RIZIV of de mutualiteit is niet de schuld van de aanvrager.

c) Het Fonds komt niet tegemoet in de aankoop van een kleine elektrische of elektronische rolwagen wanneer de aanvrager voldoet aan de voorwaarden om de tegemoetkoming te genieten van het RIZIV.

(...)

9. Onderhoud en herstellingen van bepaalde hulpmiddelen.

9.1 Voorwaarden.

Het moet gaan, hetzij om een rolstoel (met inbegrip van de vervanging van de batterijen), hetzij om een lift of een monolift, hetzij om een Braille-leeslijn, waarvoor het Fonds zijn tegemoetkoming heeft toegekend.

9.2 Modaliteiten.

a) De tegemoetkoming in de onderhoudskost is beperkt tot 10% per jaar van de waarde van de tegemoetkoming van het Fonds in de aankoop.

b) De tegemoetkoming in de kostprijs van de herstellingen is beperkt tot 40% van de waarde van de tegemoetkoming van het Fonds in de aankoop, berekend over de totale gebruiksduur van het hulpmiddel".

Overwegende dat punt 9 van de voornoemde bijlage bij een besluit d.d. 27 juni 1996 van het College van de Franse Gemeenschapscommissie als volgt is gewijzigd :

" Artikel 1. (...).

Art. 2. In punt 9.1. van de bijlage van het besluit van het College van de Franse Gemeenschapscommissie van 25 januari 1996 tot bepaling van de criteria en de wijzen voor de tegemoetkomingen in de individuele materiële bijstand die noodzakelijk is voor de sociale integratie van gehandicapte personen en hun inschakeling in het arbeidsproces, worden de woorden "waarvoor het Fonds zijn tegemoetkoming heeft toegekend" geschrapt.

Art. 3. In de punten 9.2. a) en 9.2. b) van de bijlage van hetzelfde besluit worden de woorden "van het Fonds" geschrapt.

Art. 4. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 1996 en houdt op te bestaan op 31 december 1996";

dat de toepassing van dat wijzigingsbesluit voor een duur van een jaar, die ingaat op 1 januari van het overeenstemmende jaar, achtereenvolgens verlengd is bij een besluit van 4 september 1997, een besluit van 23 april 1998 en een besluit van 24 juni 1999;

Overwegende dat de verwerende partij betoogt dat verzoeker er geen belang bij heeft de nietigverklaring van de bestreden handeling in haar geheel te vorderen, doordat ze in menig opzicht gunstiger is voor de gehandicapten dan de vorige regeling, die erdoor wordt opgeheven, en dat alleen punt 9.1. van de bijlage, dat overeenkomstig een wijzigingsbesluit van 27 juni 1996 pas op 1 januari 1997 uitwerking heeft, hem nadeel lijkt te berokkenen;

Overwegende dat verzoeker in zijn wederantwoord stelt dat de bestreden handeling hem nadeel berokkent doordat ze minder gunstig is dan de regeling die erdoor wordt opgeheven; dat hij aanvoert dat hij op 28 mei 1996 een elektrische rolstoel heeft gekocht, dat hij op 26 juni 1996 een aanvraag om een tegemoetkoming heeft ingediend bij het Brussels Fonds voor de Sociale Integratie van Gehandicapte Personen en hun Inschakeling in het Arbeidsproces en dat hem als

gevolg van de inwerkingtreding van de bestreden handeling een tegemoetkoming van het Fonds geweigerd is, terwijl dat Fonds volgens de voorheen geldende regelgeving meermaals een tegemoetkoming had verstrekt ter aanvulling van de verplichte ziekteverzekering voor diezelfde soort prestaties; dat hij tevens betoogt dat hij, in zoverre de bestreden handeling terugwerkende kracht heeft, er een belang bij heeft de nietigverklaring te vorderen van de artikelen 3, 5, 3°, 19 en 20 ervan, alsmede van de punten 5 en 9 van de bijlage;

Overwegende dat, zoals de verwerende partij zelf toegeeft in haar memorie van antwoord, de bestreden handeling strikter is dan de vroegere regelgeving, in zoverre ze onder meer het Brussels Fonds voor de Sociale Integratie van Gehandicapte Personen en hun Inschakeling in het Arbeidsproces krachtens punt 9.1. van de bijlage alleen toestaat bij te dragen tot de kosten voor onderhoud en herstelling van de rolstoelen indien het bijgedragen heeft in de aankoop ervan; dat de inwerkingtreding van de bepaling van de bestreden handeling waarnaar verzoeker inzonderheid verwijst, weliswaar bij achtereenvolgende besluiten verdaagd is tot 1 januari 2000, maar verzoeker op grond van zijn handicap wel ontvankelijk is om een regeling, zoals de bestreden handeling, te bestrijden die op hem toepasselijk is in haar geheel, daar ze ertoe strekt de criteria en de nadere regels inzake tegemoetkomingen vast te stellen in de individuele materiële hulp noodzakelijk voor de sociale integratie van gehandicapten en hun inschakeling in het arbeidsproces en ze bepalingen bevat die minder gunstig zijn dan de vroegere regeling; dat de exceptie niet opgaat;

Overwegende dat verzoeker een eerste middel ontleent aan schending van artikel 3, § 1, van de wetten

op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, doordat het ontwerp dat aanleiding heeft gegeven tot de bestreden handeling niet is voorgelegd aan de afdeling wetgeving van de Raad van State, zonder dat een speciaal gemotiveerde dringende noodzakelijkheid is aangevoerd;

Overwegende dat, zoals de verwerende partij terecht opmerkt, de ontwerpen van verordeningsbesluit van de Franse Gemeenschapscommissie pas sedert 1 oktober 1996, de datum van inwerkingtreding van artikel 3, 1°, 2°, 3° en 5°, van de wet van 4 augustus 1996 tot wijziging van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, aan de afdeling wetgeving van de Raad van State om advies moeten worden voorgelegd, en uitsluitend indien ze betrekking hebben op aangelegenheden die met toepassing van artikel 138 van de Grondwet zijn overgeheveld; dat het ontworpen besluit, dat vastgesteld was vóór de datum van inwerkingtreding van die bepalingen, niet om advies hoefde te worden voorgelegd aan de afdeling wetgeving; dat het middel in rechte faalt;

Overwegende dat verzoeker een tweede middel ontleent aan schending van het beginsel van niet-terugwerking van de bestuurshandelingen, doordat artikel 20 van de bestreden handeling, die bekendgemaakt is in het Belgisch Staatsblad van 18 juli 1996, bepaalt dat ze in werking treedt op 1 januari 1996 en die terugwerking geen enkele grondslag ontleent aan het decreet van 17 maart 1994 van de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de sociale integratie van gehandicapte personen en hun inschakeling in het arbeidsproces;

Overwegende dat de verwerende partij daarop antwoordt dat het middel, gesteld dat het aangenomen wordt, alleen kan leiden tot de nietigverklaring van

artikel 20 van de bestreden handeling en dat verzoeker hoe dan ook er geen belang bij heeft het aan te voeren, daar de datum van inwerkingtreding van de enige bepaling van de bestreden handeling die hem beweerdelijk grieft, te weten artikel 9.1. van de bijlage ervan, bij het voornoemde besluit d.d. 27 juni 1996 van het College verdaagd is tot 1 januari 1997; dat ze subsidiair beweert dat het beginsel van niet-terugwerking van de bestuurshandelingen geen absolute regel is en dat in het onderhavige geval aan de bestreden handeling beperkte terugwerking is verleend om redenen van rechtszekerheid en van behoorlijk bestuur; dat ze aanvoert dat ze, daar ze in de plaats is getreden van andere instellingen en normen heeft moeten toepassen die door hun raad van bestuur waren aangenomen terwijl de bevoegdheid van die instellingen om ze aan te nemen onzeker was, nieuwe normen heeft moeten uitwerken waarvan de rechtmatigheid niet te betwisten viel en ervoor heeft moeten zorgen dat ze vanaf het boekjaar 1996 in werking traden, aangezien de bijstandsregeling die het Fonds moet toepassen per kalenderjaar geschiedt en alle personen die zich in dezelfde toestand bevinden vanaf 1996 op dezelfde wijze behandeld moeten worden;

Overwegende dat krachtens het algemene beginsel van niet-terugwerking van de bestuurshandelingen een openbaar bestuur zijn rechtshandelingen niet vroeger uitwerking mag verlenen dan op de datum van inwerkingtreding ervan; dat artikel 20 van de bestreden handeling, die op 18 juli 1996 in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt, het algemene beginsel van niet-terugwerking van de bestuurshandelingen schendt doordat het bepaalt dat de bestreden handeling op 1 januari 1996 in werking treedt; dat de verwerende partij tevergeefs de uitwerking ervan op 1 januari 1996 poogt te rechtvaardigen door dwingende omstandigheden gebaseerd op de rechtszekerheid en de

gelijkheid van de Belgen voor de wet aan te voeren; dat ze immers niet aantoont in welk opzicht de nieuwe normen meer rechtszekerheid zouden bieden of waarom het onontbeerlijk was vast te stellen dat een op 18 juli 1996 bekendgemaakte verordening bepaaldelijk op 1 januari 1996 uitwerking zou krijgen; dat ze evenmin aantoont waarom de uitwerking ervan moest worden uitgesteld op grond van de regel van de gelijke behandeling en van de eenjarigheid van de begroting, gesteld dat deze regel toepasselijk is op het Fonds; dat het middel gegrond is in zoverre het de onwettigheid van artikel 20 van de bestreden handeling aanvoert en dat het tot de nietigverklaring van die bepaling moet leiden;

Overwegende dat verzoeker een derde middel aanvoert, dat is ontleend aan schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet; dat hij betoogt dat artikel 3 van de bestreden handeling, in zoverre het bepaalt dat de materiële hulp alleen binnen de grenzen van de ter zake uitgetrokken begrotingskredieten kan worden verleend, een discriminatie invoert ten nadele van de gehandicapten die hun aanvraag indienen in de loop van het jaar, op een tijdstip waarop de kredieten reeds zijn opgebruikt;

Overwegende dat de verwerende partij, zonder daarbij discriminerend te handelen, heeft kunnen beslissen dat iedere burger die voldoet aan de gestelde eisen de voorgeschreven hulp ontvangt onder de enkele objectieve voorwaarde dat de begrotingskredieten voorhanden zijn; dat het middel niet gegrond is;

Overwegende dat, gelet op de toedracht van de zaak, de kosten ten laste van de verwerende partij moeten worden gebracht,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt artikel 20 van het besluit van 25 januari 1996 van het College van de Franse Gemeenschapscommissie tot vaststelling van de criteria en de wijze van de tegemoetkoming in de individuele hulp in de vorm van materiële goederen welke noodzakelijk is voor de sociale integratie van gehandicapte personen of hun inschakeling in het arbeidsproces.

Artikel 2.

Het beroep wordt voor het overige verworpen.

Artikel 3.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op negenentwintig september 1900 negenennegentig door :

de HH. CLOSSET,	kamervoorzitter,
HANSE,	staatsraad,
LEWALLE,	staatsraad,
HARMEL,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

P. HARMEL.

Ch.-L. CLOSSET.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.